

maal onderbroken door de ver verwijderde geruchten van het landleven, dat zich als een film binnen het kader der ramen afspeelt.

Met de inrichting van het schip werd een atmosfeer geschapen van kleur, licht en levensblijheid. Oude en moderne potteries verdragen zich hier uitstekend. Om een 18e eeuwse credence zijn weer moderne meubelen gegroepeerd, o.a. een paar zeer geslaagde fauteuils (aardige oplossing van het probleem aesthetisch en goedkoop!) Aan de wanden hangen de batiks, een paar bekende affiches of eenig reclame-drukwerk en te midden van al dit moois, ver van het peuterige Haarlemsche rumoer, woont en werkt Otto van Tussenbroek, en.... voelt zich een volslagen gelukkig man.

Zoo kon het gebeuren dat hij aan het batikken is gegaan.

Tijdens een verblijf in Zwitserland werden dezen zomer de eerste successen geboekt; de expositie in het woonschip, nu kort geleden, bewees, dat ook de stijve Haarlemmers er wat voor voelden.

Terwijl ik van batikken spreek gaan mijn gedachten onwillekeurig terug naar mijn eersten studie-tijd op de Haarlemsche Kunstnijverheidsschool, waar wij aankomende jongelingen ons zaten te vergapen aan de zoo buitengewoon knappe doeken van Chris Lebeau. Natuurlijk beoefenden wij allen de schoone const van de tjanting, waarmee ettelijke boekomslagen, teacosies en vooral dassen be-wasdruppeld werden. Het karakter van die batiks werd ganschelijk bepaald door het geometrisch ornament in blauw en bruin.

Het ornament van cirkels, blokjes, krullen en stippen is echter ter ziele; de meest verwoede propagandisten hebben hun principes moeten wijzigen, op straffe van niet meer „en vogue” te blijven.

Daarbij heeft het batikprocedé de laatste jaren een sterke ontwikkeling ondergaan vooral wat het gebruik der kleuren betreft, welke, door het gebruik van z.g. Alizarine verven (een extract uit anniline, hetwelk volgens de deskundigen als licht-echt geldt) zoo goed als iedere gewenschte combinatie toelaten.

De minutieuze werkwijze met de tjanting wordt door de tegenwoordige batikkers meestal vervangen door de vlottere penseeltechniek.

Dan is er ook nog iets waarmee heele volkstammen van liefhebberende dames zich bezig houden: het rag. Het rag is de fijne kleuren-adering, die wordt verkregen door de verf op den gebarsten waslaag te laten inwerken.

Van Tussenbroek is — zooals hij 't zelf zegt — grootendeels bij wijze van protest tegen dit gebeunhaas der menigte met batikken begonnen. Van te voren stond vast, dat zijn shawls, tafelkleedjes, wanddoeken, loopers e.d. niet kostbaarder mochten zijn dan het gewone winkelgoed, want dan alleen zou zijn streven maatschappelijke beteekenis hebben.